

Til Sigrúnar Brynju Einarsdóttur nefndarritara,
nefndasvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík.

5. desember 2003

Rannsóknastofa í kvenna og kynjafræðum við Háskóla Íslands hefur fengið til umsagnar frv. t. laga um breytingu á almennum hegningarlögum, nr. 19/1940, með síðari breytingum, 38. mál 130 löggjafarþings 2003-2004.

Rannsóknastofa í kvenna- og kynjafræðum fagnar frumvarpi þessu enda telur hún mikilvægt og tímabært að endurskoða hegningarlög um vændi og kynlífsþjónustu á Íslandi. Fjölmargar rannsóknir á vændi og afleiðingum þess sýna að um alvarlegt samfélagsvandamál er að ræða. Verði breytingar þessar samþykktar leggur Ísland sitt að mörkum í baráttu þjóða gegn mansali og annarri alþjóðlegri glæpastarfsemi sem snýr að kynlífsþjónustu og vændi.

Við leggjum til eftirfarandi breytingu á orðalagi frumvarpsins:

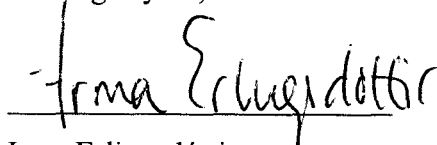
1. gr. Hver sem greiðir fyrir vændi skal sæta sektum eða fangelsi allt að 2 árum.

Rannsóknastofa í kvenna- og kynjafræðum vekur athygli nefndarinnar á viðhorfsskönnun um jafnrétti kynjanna – fyrstu niðurstöðum – sem lúta að viðhorfum þjóðarinnar til vændis og kynlífsþjónustu.

Á tímabilinu 19. september 12. október 2003 var viðamikil viðhorfsskönnun um jafnrétti kynjanna lögð fyrir 1200 einstaklinga, á aldrinum 18 til 75 ára, af landinu öllu. Könnunin var framkvæmd af IMG-Gallup fyrir Rannsóknastofu í kvenna- og kynjafræðum við Háskóla Íslands. Fréttatilkynning um fyrstu niðurstöður könnunarinnar, sem sýna viðhorf fólks til vændis og kynlífsþjónustu, var send til fjölmiðla í morgun (sjá fréttatilkynningu á næstu síðu). Þar kemur skýrt fram að meirihluti þjóðarinnar, eða 70,1%, er sammála því að það ætti að vera ólöglegt að kaupa kynlíf. Mikill meirihluti svarenda er sammála um að ólöglegt eigi að vera að kaupa kynlífsþjónustu en marktækur munur er þó milli kynjanna. Þannig eru 79% kvenna sammála banni við kaupum á kynlífi en 60% karla.

Þessar niðurstöður gefa til kynna að breytingar á lögum um vændi eru í samræmi við siðferðisvitund og vilja meirihluta þjóðarinnar.

Virðingarfyllst,

Irma Erlingsdóttir

f. h. stjórnar Rannsóknastofu í kvenna- og kynjafræðum við Háskóla Íslands

FRÉTTATILKYNNING

Reykjavík, 5. desember 2003

Efni: Niðurstöður könnunar um viðhorf Íslendinga til vændis og kynlífsþjónustu.

Sendandi: Rannsóknastofa í kvenna- og kynjafræðum við Háskóla Íslands. **Fyrirspurnir:**

Vinsamlegast beinið fyrirspurnum til:

Þóru Ásgeirsdóttur, forstöðumanns viðhorfsrannsókna hjá IMG-Gallup,

sími 540 10 11 / 896 44 27. Netfang: thora@img.is

Rannsóknastofu í kvenna- og kynjafræðum við Háskóla Íslands, sími 525 45 95, Netfang: rikk@hi.is

Rósu Erlingsdóttur, jafnréttisfulltrúa og verkefnisstjóra, sími: 525 45 95 / 866 68 98, Netfang:

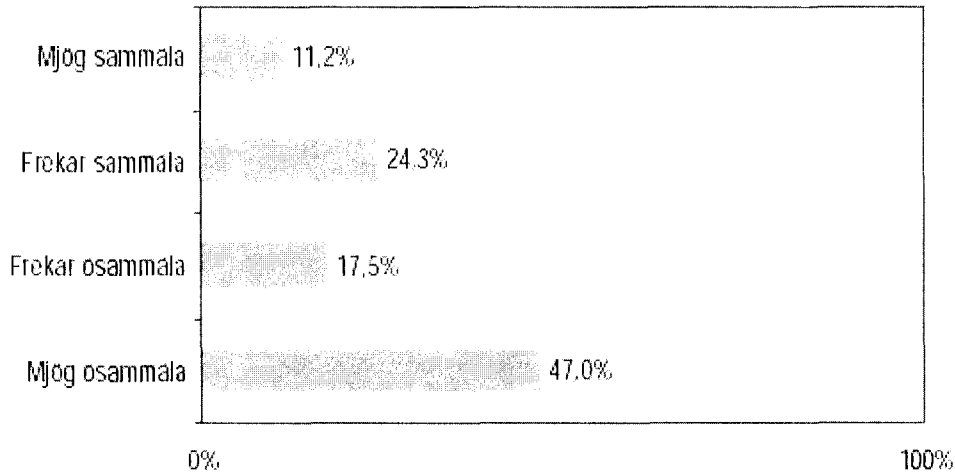
rosaerli@hi.is

Á tímabilinu 19. september – 12. október 2003 var viðamikil viðhorfskönnun um jafnrétti kynjanna lögð fyrir 1200 einstaklinga af landinu öllu á aldrinum 18 til 75 ára Svarhlutfallið í könnuninni var 63%. Könnunin var unnin af Rannsóknarstofu í kvenna – og kynjafræðum við Háskóla Íslands í samstarfi við nefnd um efnahagsleg völd kvenna og Gallup-IMG. Hún var styrkt af nefnd um efnahagsleg völd kvenna, félagsmálaráðuneyti, dóms- og kirkjumálaráðuneyti, Nýsköpunarsjóði námsmanna og IMG-Gallup sem jafnframt framkvæmdi könnunina. Verkefnið er hluti af stærri rannsókn sem ber yfirskriftina „Jafnrétti í íslensku samfélagi – ímyndir og raunveruleiki“ sem unnin er hjá Rannsóknastofunni.

Könnunin er sú fyrsta sinnar tegundar á Íslandi og var hún samin með hliðsjón af sambærilegum erlendum könnunum sem framkvæmdar eru með reglulegu millibili til að mæla breytingar á viðhorfum almennings til kynjajafnréttis. Stefnt er að því að íslenska könnunin verði framkvæmd af jafnréttisyfirvöldum á 2-3 ára fresti til að gefa vísbindingar um stöðu og þróun jafnréttismála í samfélaginu. Helstu efnisflokkar könnunarinnar eru; almenn viðhorf til stöðu kynjanna í íslensku samfélagi, reynsla og viðhorf til kynjajafnréttis á vinnumarkaði, samhæfing vinnu og einkalífs, kynferðisleg áreitni og viðhorf til mála sem eru ofarlega á baugi í jafnréttisumræðunni hverju sinni. Hér eru kynntar fyrstu niðurstöður könnunarinnar, sem snúa að viðhorfum fólks til vændis og kynlífsþjónustu.

Niðurstöður

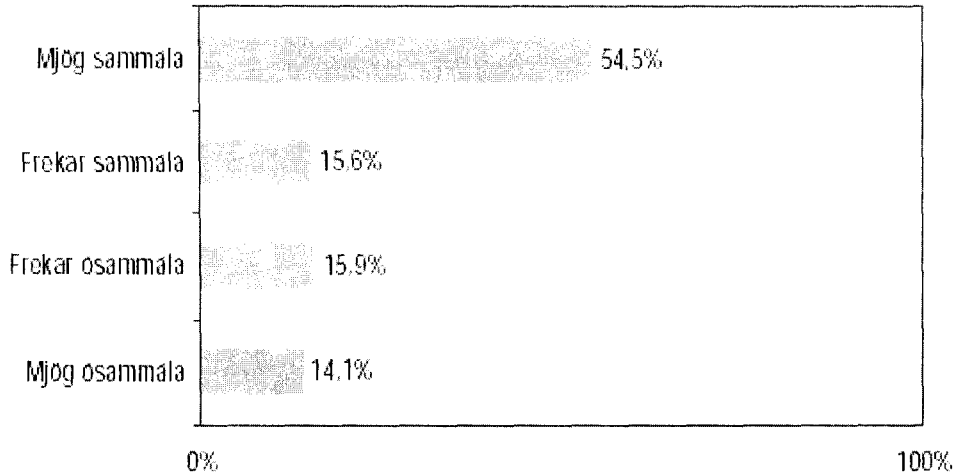
- **Ertu sammála eða ósammála því að vændi sé frjálst val þeirra sem það stunda?**

Svör	Fjöldi	Hlutfall		Vik- mörk +/-
		Fjöldi	%	
Mjög sammála	67	11,2	2,5	
Frekar sammála	146	24,3	3,4	
Frekar ósammála	105	17,5	3,0	
Mjög ósammála	282	47,0	4,0	
Fjöldi svara	600	100,0		
Toku afstöðu	600	86,6		
Toku ekki afstöðu	93	13,4		
Fjöldi svarenda	693	100,0		

- Meirihluti svarenda er ósammála því að vændi sé frjálst val þeirra sem það stunda, eða 65%.
- Marktækur munur er á viðhorfum kynjanna en 74% kvenna og 53% karla er ósammála því að vændi sé frjálst val þeirra sem það stunda.

- **Ertu sammála eða ósammála því að það ætti að vera ólöglegt að kaupa kynlífsþjónustu?**

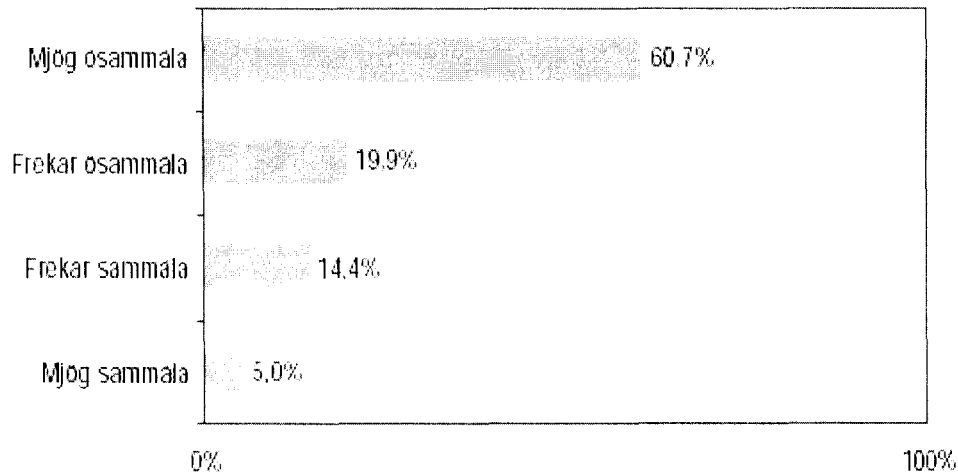

Svör	Fjöldi	Vik- Hlutfall mörk	
		%	+/-
Mjög sammála	336	54,5	3,9
Frekar sammála	96	15,6	2,9
Frekar ósammála	98	15,9	2,9
Mjög ósammála	87	14,1	2,7
Fjöldi svara	617	100,0	
Töku afstöðu	617	89,0	
Töku ekki afstöðu	76	11,0	
Fjöldi svarenda	693	100,0	

- Meirihluti svarenda, eða 70,1%, er sammála því að það ætti að vera ólöglegt að kaupa kynlífsþjónustu.
- Þó meirihluti svarenda séu sammála um að ólöglegt eigi að vera að kaupa kynlífsþjónustu kemur fram marktækur munur milli kynja. Þannig eru 79% kvenna sammála banni við kaupum á kynlífsþjónustu en 60% karla.

- **Ertu sammála eða ósammála því að það ætti að vera löglegt að stunda vændi sér til framfærslu?**

(Hér var spurt um lögleiðingu vændis)

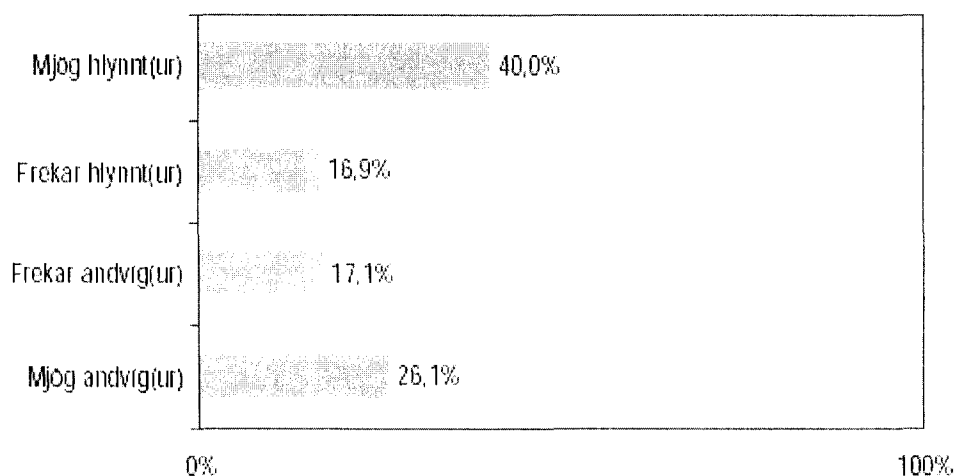

Svör	Fjöldi	Hlutfall		Vik- mörk +/-
		Fjöldi	%	
Mjög ósammála	379	60,7	3,8	
Frekar ósammála	124	19,9	3,1	
Frekar sammála	90	14,4	2,8	
Mjög sammála	31	5,0	1,7	
Fjöldi svara	624	100,0		
Toku atstöðu	624	90,0		
Toku ekki atstöðu	69	10,0		
Fjöldi svarenda	693	100,0		

- Rúm 80% svarenda eru ósammála því að það eigi að vera löglegt að stunda vændi sér til framfærslu.
- Marktækur munur er á milli kynja. Þannig eru 46% karla ósammála að það eigi að vera löglegt að stunda vændi sér til framfærslu á móti 73% kvenna.

- **Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) banni við einkadansi?**

(Með einkadansi er átt við einkasýningar á nektardansi sem fara fram í lokuðu rými innan veitingastaða, gegn greiðslu áhorfenda)

Svör	Fjöldi	Hlutfall		Vik- mörk +/-
		Fjöldi	%	
Mjög hlynnt(ur)	218	40,0	4,1	
Frekar hlynnt(ur)	92	16,9	3,1	
Frekar andvíg(ur)	93	17,1	3,2	
Mjög andvíg(ur)	142	26,1	3,7	
Fjöldi svara	545	100,0		
Tóku afstöðu	545	78,6		
Tóku ekki afstöðu	148	21,4		
Fjöldi svarenda	693	100,0		

- Tæplega 60% svarenda er hlynntur banni við einkadansi.
- Um er að ræða marktækan mun milli kynja, þar sem 63% kvenna er hlynnt banninu á móti 49% karla.